

نکات مهم

مردم در مناطق شهری و روستایی در مورد ویروس کرونا آگاهی دارند و می‌پذیرند که این ویروس توپنه نه؛ بلکه یک مرض است. با این حال، تنها زنان از مناطق شهری و روستایی و تعداد محدود مردان از شهرها رهنمودهای جلوگیری از شیوع کرونا (مانند شستن مکرر دست‌ها) را انجام می‌دهند. دیدگاه مردان، بخصوص کسانی که در مناطق روستایی زندگی می‌کنند، در مورد ویروس کرونا متاثر از شایعات است؛ درحالی که امامان مساجد و بزرگان محل در مناطق روستایی به مردم در مورد ویروس کرونا آگاهی می‌دهند. تلویزیون، برای کسانی که به آن دسترسی دارند، منبع مورد اعتماد می‌باشد. اکثریت مردم می‌خواهند بدانند چه زمان، در کجا و چگونه به واکسین کرونا دسترسی خواهند داشت.

بویژه آن‌هایی که روزمزد هستند، به سختی غذای خود را تامین می‌کنند. به همین دلیل، آنها با انکار کرونا خواهان برگشت به کار هستند.

ویروس کرونا و قرنطینه ناشی از آن، دختران و زنان را بیشتر از بقیه اعضای فامیل متاثر ساخته است.

زنان [نسبت به مردان] چالش‌ها و نگرانی‌های بیشتری را در مورد تأثیرات کرونا بر زندگی‌شان گزارش کرده‌اند. مسوولیت زنان و فشار روانی بر آنها بر اثر این اپیدمی عمدتاً در جریان قرنطینه به دلیل مشکلات اقتصادی افزایش یافته است.

تعداد زیاد زنان فعالیت‌های اقتصادی و تجاری‌شان را که شامل صنایع دستی و فعالیت‌های درآمد زای دیگر می‌گردد، از دست داده‌اند. زنجیره‌ی تقاضا و تولید به دلیل بسته شدن مارکیت‌ها و مختل شدن سیستم حمل و نقل گسیخته و در نتیجه فعالیت‌های آنها متاثر شده است. به باور پاسخ دهندگان مرد و زن، تعداد زیاد زنانی که در سکتور

یافته‌های کلیدی

زنان و ساکنان شهرها نگران ویروس کرونا هستند؛ اما نگرانی مردان بیشتر فقر و بیکاری است.

پاسخ‌دهندگان زن بیشتر نگران ویروس کرونا هستند؛ به این دلیل که زنان خود را مسوول مراقبت از صحت اطفال و اعضای دیگر خانواده می‌دانند. همچنان در رابطه به تأثیر کرونا بر آموزش اطفال‌شان نگران‌اند. به دلیل بسته بودن مکاتب (از ماه حمل‌الی‌میزان)، برخی از زنان روستایی نگرانند که مبادا اطفال‌شان توسط گروه‌های شورشی جذب شوند.

«از همسایه‌ها شنیدیم که شورشیان سعی دارند نوجوانانی را که به دلیل بسته بودن مکاتب از دروس دور مانده‌اند جذب کنند. من شدیداً نگران اولاد‌های خود هستم.»
- مادر پنج‌فرزند، از ولایت فاریاب

مردها، به خصوص ساکنان روستا، نگرانی کمتری نسبت به ویروس کرونا دارند. بیکاری و فقر، که در نتیجه قرنطینه افزایش یافته، مهمترین نگرانی‌شان است. بسیاری از آنها،

خصوصی کار می کردند نیز وظایف شان را از دست داده اند.

«من در یک مکتب خصوصی معلم هستم. بخاطری که مکتب ها بسته است، از هشت ماه بدین سو هیچ عایدی ندارم.»

- شنونده رادیو از ولایت کندز

ویروس کرونا همچنان زندگی اجتماعی زنان را متاثر کرده؛ به نحوی که آنها در جریان قرنطین نمی توانستند در گردهمایی ها و مراسم؛ چون عروسی ها شرکت کنند. این بُعد تاثیر کرونا بر زنان بخاطری مهم است که ارتباطات زنان با دنیای بیرون از خانه نسبت به مردان کمتر است. ویروس کرونا تحصیل دختران را متاثر کرده است و تعدادی از خانواده ها به بهانه ویروس کرونا، مانع رفتن دختران شان به مکاتب می شوند.

"برای کسانی که مخالف کار کردن زنان در بیرون استند، ویروس کرونا بهانه خوبی می باشد. می توانم نام بعضی از فامیل های منطقه ما را بگیرم که به دخترای شان اجازه رفتن به مکتب را نمی دهند و حتی مانع درس خواندن شان می شوند."

- شنونده رادیو از مزار شریف

زنان نگران آمدن موج دوم کرونا و عدم دسترسی به خدمات ابتدایی صحتی اند. آنها به خدمات صحتی برای تداوی بیماران کرونا و امراض دیگر بی باورند. کمبود کارمندان صحتی زن در بعضی ولایات نیز بر نگرانی زنان و دختران افزوده است.

زنان در همه ولایات نگران موج دوم کرونا اند. زنان در روستاها نگران دسترسی محدود به خدمات ابتدایی صحتی هستند. کمبود کارمندان صحتی زن در بعضی ولایات و حتی

در مراکز اختصاصی کنترل کویید-۱۹ نیز از نگرانی های زنان است. طبق گفته های شنونده های رادیو و اعضای شوراهای انکشافی از ولایت های بلخ، دایکندی و فاریاب، تهدیدات امنیتی، دسترسی کارمندان صحتی به مناطق دوردست را محدود ساخته است. خبرنگاری که اخبار ویروس کرونا را پوشش می دهند شاهد مواردی بوده اند که بیماران زن از نبود کارمندان صحتی زن رنج می برند.

«من شاهد بودم یک زن وقتی فهمید نتیجه آزمایش کرونایش مثبت است در صحن شفاخانه اختصاصی کرونا افتید و بیهوش شد. کارمند صحتی زن در آنجا وجود نداشت تا او را داخل ببرد. بعد از مدتی، کارمندان صحتی مرد مجبور شدند او را داخل بیزند و تحت مراقبت قرار دهند. اگر این قضیه در یک ولایت که حساسیت فرهنگی بیشتر دارد می بود، ممکن وی را از دست می دادیم چون هیچ مردی نمی تواند یک خانم را لمس و یا تداوی کند.»

- خبرنگار مرد از دایکندی

مردم در مورد رهنمودهای صحتی معلومات دارند؛ ولی در همه جاها رعایت نمی کنند. زنان و مردان ساکن شهرها مکرراً دستان خود را می شویند. پاسخ دهندگان گفته اند شستن مکرر دستها برای آنها آسان بوده است، اما پوشیدن ماسک، رعایت فاصله اجتماعی و قرنطین کردن خویش در صورت مشاهده علائم بیماری برای شان سخت می باشد.

تمام اشتراک کنندگان زن و مرد از اقدامات پیشگیرانه؛ مانند شستن دستها، رعایت فاصله اجتماعی، پوشیدن ماسک، ضد عفونی کردن سطوح و اشیا و اجتناب از گردهمایی های بزرگ آگاه استند. زنان به طور عموم و مردان ساکن شهرها گفته اند مکرراً دستان خود را می شویند؛ چرا که به آسانی

از ۴۰۰۰ نفر زیر یک سقف بدون رعایت فاصله اجتماعی دور هم جمع شدند.

- مردانی که تحصیلات کمتری دارند و آنهایی که در مناطق روستایی هلمند، ننگرهار و بلخ زندگی می‌کنند به این باور اند کسانی که رهنمودهای صحی را بیشتر رعایت کردند بیشتر آسیب پذیر بوده‌اند؛ درحالی که کسانی که کمتر محتاط بودند گرفتار این مرض نشده‌اند.

- همچنان، اکثریت اشتراک کننده‌ها فکر می‌کنند هرگاه شخصی به این مرض مبتلا شود، برای مدت شش ماه در مقابل آن مصئون است؛ بنابراین، لازم نیست رهنمودهای صحی را رعایت کنند.

- اگر کسی به مرکز کنترل کرونا برای تداوی مراجعه کند، داکتران قصداً وی را با زرق امپول به خاطر جلوگیری از شیوع ویروس می‌کشند.

"مردم در منطقه ما می‌گویند ویروس کرونا دیگر وجود ندارد، اگر هم وجود داشته باشد، آن قدر که دولت میگوید جدی نیست"

-یک عضو شورای انکشافی از ولایت هلمند

رسانه‌ها منبع اصلی آگاهی دهی در مورد ویروس کرونا تلقی می‌گردد

تلویزیون، برای زنان و مردانی که به آن دسترسی دارند، منبع اصلی معلومات در مورد ویروس کرونا پنداشته می‌شود. با این حال، روستائینان بیشتر از رادیو برای کسب معلومات در مورد ویروس کرونا استفاده می‌کنند. آگاهی دهی توسط ملامامان از طریق مساجد و کمپاین خانه به خانه توسط بزرگان محل، نیز منابع معلومات برای این گروه دانسته شده است. این درحالیست که شایعات از طریق شبکه

توانسته‌اند خود را با این عمل وفق دهند. با این حال، عدم دسترسی به صابون و آب پاک یکی از موانع برای فامیل‌های فقیر و کوچی‌ها می‌باشد.

این در حالی ست که، گفته‌های برخی از گروه‌ها بیانگر عدم آگاهی آنها در مورد رفتارهای محافظتی است. افراد فقیر ساکن شهرها معنای فاصله اجتماعی مصئون را نمی‌دانند. برای بسیاری، رعایت فاصله اجتماعی یعنی در آغوش نگرفتن همدیگر و دست ندادن، که در اوایل شیوع بیماری آن را رعایت می‌کردند؛ اما اکنون روش های زندگی آنها به حالت عادی برگشته است. همین طور، کوچی‌ها از علائم بیماری کرونا تنها در مورد تب و سرفه آگاه هستند.

«انجام کمپاین عامه کار آسان است، اما در عمل پیاده کردن موارد آن کار مشکلی می‌باشد؛ طور مثال، شستن دست‌ها با صابون برای ۲۰ ثانیه کار آسان و یکی از مهم ترین اقدام پیشگیرانه اند؛ اما اکثریت مردم هنگامی که بیرون از خانه هستند دسترسی به صابون ندارند.»

- یک شنونده رادیو از ولایت هلمند

دیدگاه مردم در مورد ویروس کرونا هنوز هم متأثر از شایعات است. اگرچه اکثریت پاسخ‌دهندگان می‌پذیرند که کرونا یک مرض است نه توطئه، مردان روستایی باور دارند این بیماری در افغانستان از بین رفته است.

بعضی از شایعاتی را که پاسخ‌دهندگان گزارش داده‌اند قرار ذیل است:

- مردهای ساکن روستاها به این باور هستند که دولت برای جذب کمک‌های بین‌المللی در مورد کرونا مبالغه می‌کند. این ادعا زمانی تقویت شد که در جرگه مشورتی صلح اخیراً با میزبانی حکومت در کابل برگزار شد بیش

های اجتماعی و دوستان و اعضای خانواده ها پخش می گردد.

«بیشتر معلومات در مورد کرونا را از تلویزیون بدست می آوریم. گاه گاهی از طریق رادیو هم بعضی- معلومات نشر- می شود و ملا مسجد ما هم یگان وقت در مورد مراقبت های پیشگیرانه از طریق لودسپیکر مسجد صحبت می کند و بزرگان منطقه نیز یکبار اوراق آگاهی دهی را خانه به خانه توزیع کردند.»

- یک عضو مرد شورای انکشافی ولایت فاریاب

زنان و مردان می خواهند بدانند واکسین کرونا چه زمان در کجا و چگونه قابل دسترس خواهد بود.

آنها همچنان می خواهند در مورد شایعات از منابع معتبر شامل تلویزیون، رادیو و یا ملا امامان مساجد و داکتران معلومات بگیرند تا بتوانند درستی یا نادرستی معلوماتی را که از شبکه های اجتماعی و دوستان شان بدست می آورند، تشخیص کنند.

روش تحقیق

داده های این تحقیق از طریق 24 مصاحبه عمیق تلفونی با مردم ولایت های؛ فاریاب، بلخ، کندز، دایکندی،

در رابطه به صدای مردم

ننگرهار و هلمند در اوایل ماه سپتامبر جمع اوری شده است. گروه های که مصاحبه شده اند:

- شش زن و پنج مرد شنونده رادیو
- پنج زن و دو مرد عضو شوراهاى انکشافی محل
- شش خبرنگار فعال

همچنان، چهار بحث ژرف گروهی (Focus Group Discussion) با افراد فقیر ساکن شهر کابل و دو بحث ژرف گروهی با کوچی ها انجام شده است.

برای درک بهتر تجربه مردم از ویروس کرونا، از آنها در مورد نگرانی های عمده شان، معلومات شان از این ویروس و منابع معلومات و چگونگی دسترسی به معلومات در مورد ویروس کرونا پرسیدیم. از شنوندگان رادیو خواسته شد تجارب خود را شریک کنند و از اعضای شوراهاى انکشافی و خبرنگاران در مورد تجارب خودشان و تجارب و رفتار مردم در محیط شان پرسیده شده است. بر علاوه این مصاحبه ها و داده های تحقیق با یافته های تحقیقات دیگر بی سی میدیا اکشن در مورد ویروس کرونا ارزیابی گردیده است. قبل از راه اندازی تحقیق، با گروه کاری مبارزه با ویروس (RCCE) مشوره نمودیم تا بتوانیم معلوماتی را که آنها نیاز دارند در سوالنامه این تحقیق بگنجانیم.

این ماهنامه پژوهشی براساس اظهار نظر مردم تولید گردیده است. هدف اصلی این خبرنامه بازتاب یافته های پژوهشی در مورد درک و فهم مردم از ویروس کرونا و نگرانی آنهاست تا موسسات صحی و بشردوستانه را برای پلان گذاری و تطبیق بهتر برنامه های شان بر اساس نیاز و ارجحیت های جامعه کمک کند. این خبرنامه توسط بی سی میدیا اکشن با کمک مالی سازمان صحی جهان و گلوبل افیرز کانادا (Global affairs Canada) تهیه گردیده و محتویات آن مسوولیت بی سی میدیا اکشن می باشد، و هرگونه دیدگاهی که در آن ذکر گردیده نمایندگی از خود بی سی و یا تمویل کننده های که کارهای خبریه را حمایت می کنند، نمی کند.

ما از سهم گیری نهادهای دیگر برای به اشتراک گذاشتن دیدگاه های مردم از ساحاتی که در آنجا فعالیت دارند و تحلیل داده ها و تولید نسخه خبرنامه استقبال می کنیم. برای معلومات بیشتر با این ایمیل تماس شوید.

rashed.hayati@af.bbcmmediaaction.org